

OBSAH

I. ČÁST OBECNÁ	8
1. Úvod a historie	8
1.1 Definice ochrany zvířat a welfare	8
1.2 Dějiny ochrany zvířat obecně a speciálně v českých zemích	13
2. Právní normy na ochranu zvířat v ČR	18
2.1 Přímá ochrana zvířat	18
2.2 Nepřímá ochrana zvířat	19
3. Ochrana zvířat proti týrání	28
3.1 Co je to týrání zvířat?	28
3.2 Poznávání a zhodnocení bolesti u zvířat	29
3.3 Specifické příznaky bolesti u vybraných druhů zvířat	31
3.4 Právo vstupu do prostoru, je-li podezření, že se tam nachází týrané zvíře	33
II. ČÁST SPECIÁLNÍ	35
4. Ochrana a welfare volně žijících zvířat	35
4.1 Mezinárodní obchod s volně žijícími zvířaty, importy pro „pet trade“	35
4.2 Suvenýry, řemeslné výrobky, použití v tradiční medicíně, exhibiční důvody	36
4.3 Dopad industriálního rybolovu na vodní ptáky a další vodní živočichy ..	38
4.4 Komerční lov velryb, sankce a výjimky	38
4.5 Delfini, tuleni, mroži a mořské želvy	39
4.6 Zvířata a chytání do pastí, nástrah, léček a ok	42
4.7 Farmové chovy volně žijících živočichů	44
4.7.1 Důvody zakládání netradičních faremních chovů	44
4.7.2 Chov bezobratlých živočichů	45
4.7.3 Chov ryb a vodních živočichů, rybolov	50
4.7.4 Chov obojživelníků	53
4.7.5 Chov plazů	56
4.7.7 Chov savců	58

4.8 Klokani, sloni	62
4.9 Exoantropní zvířata (netopýři, veverky, fretky, ježci)	64
4.9.1 Netopýři	64
4.9.2 Veverky	67
4.9.3 Fretky	67
4.9.4 Ježci	67
4.10 Trvale zraněná zvířata	69
4.10.1 Stručné základní zásady pomoci zvířatům	69
4.10.2 Ptáci	70
4.10.3 Savci	80
4.10.4 Kde hledat pomoc?	88
4.11 Veřejná vystoupení	90
4.12 Zakázané činnosti s volně žijícími zvířaty	90
5. Ochrana a welfare hospodářských zvířat	91
5.1 Ekologické zemědělství, etologické vnímání v živočišné produkci	91
5.2 Vědecké principy a praktické příklady v chovech hospodářských zvířat	92
5.3 Význam člověka jako sociálního partnera u hospodářských zvířat	93
5.4 Přeprava hospodářských zvířat	96
5.5 Zásady humánního zabíjení a utrácení	100
5.6 Welfare skotu, prasat, nosnic, drůbeže pro maso, ovce a kozy, komerční chov králíků, chov ryb, chov kožešinových zvířat	103
6. Ochrana a welfare zvířat zájmových chovů	105
6.1 Obecné zásady pohody zvířat zájmových chovů	105
6.2 Psi	105
6.2.1 Chování psů ve vztahu ke kvalitě smyslových orgánů	106
6.2.2 Poznání a učení u psů	108
6.2.3 Problémy v chování	110
6.2.4 Komunikativní chování psů	112
6.2.5 Problémy v komunikaci	115
6.2.6 Sociální chování psů	116
6.2.7 Pohyb psů na veřejném prostranství	121

6.3 Kočky	122
6.3.1 Sociální chování koček	126
6.3.2 Vztah kočka a člověk	127
6.3.3 Problémy v chování jednotlivých plemen koček	128
6.4 Zvířata vyžadující zvláštní péči	130
6.5 Prodej zvířat zájmových chovů, nejčastější závady	133
6.6 Pohoda zvířat v zoologických zahradách	138
6.7 Zvířata v cirkusech a při jiných veřejných vystoupeních (soutěže, závody, výstavy, koňské dostihy)	139
7. Ochrana a welfare zvířat v experimentech	142
7.1 Zásady welfare a šetrného zacházení s pokusnými zvířaty	142
7.1.1. Zacházení s pokusnými savci	143
7.1.2. Zacházení s pokusnými ptáky	152
7.1.3 Zacházení s ostatními pokusnými zvířaty	152
7.2 Druhově specifické chování pokusných zvířat	153
7.3 Poruchy chování	158
7.4 Welfare hlavních druhů pokusných zvířat: myši, potkanů, morčat, křečků, psů, koček, fretek, miniprasat, ovcí, drůbeže, primátů a ryb	159
7.4.1 Ryby jako pokusná zvířata	159
7.4.2 Obojživelníci jako pokusná zvířata	161
7.4.3 Plazi jako pokusná zvířata	162
7.4.4 Ptáci jako pokusná zvířata	162
7.4.5 Savci jako pokusná zvířata	163
8. Regulace populace	179
8.1 Eusynantropní živočichové – hubení vos, včel a sršňů	179
8.2 Hemisynantropní zvířata. Odchyt zdivočelých koček a toulavých psů, útulky pro zvířata v nouzi, krmení, registrace, umístování do náhradní péče	180
8.2.1 Toulavá a opuštěná zvířata	180
8.2.2 Odchyt psů a koček	182
8.2.3 Útulky pro zvířata	184

8.2.4 Minimální požadavky na ustájení psů a koček	189
8.3 Deratizace	190
8.4 Regulace populace městských holubů	195
9. Řešení modelových situací	199
9.1 Řešení modelových situací při přestupcích v ochraně zvířat, výsledky sledování vlivu prostředí, osobních vlastností ošetřovatelů, jejich vztahu k druhu vykonávané práce a nálady na zacházení se zvířaty	199
9.2 Manipulace se zvířaty za mimořádných okolností	207
10. Použitá a doporučená literatura	213